



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Κοινοβουλευτική Ομάδα

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2024

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς: τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κωνσταντίνο Τσιάρα

**ΘΕΜΑ: « Αποζημιώσεις Απωλειών Ελαιοπαραγωγής από Ανομβρία και Καύσωνες
Ζητά ο ΣΕΔΗΚ »**

Κύριε Υπουργέ,

Σας καταθέτουμε ως Αναφορά το υπ' αριθμ. 86 Υπόμνημα του Συνδέσμου Ελαιοκομικών Δήμων Κρήτης (ΣΕΔΗΚ), με ημερομηνία 6 Νοεμβρίου 2024, το οποίο εκφράζει την έντονη ανησυχία για τη φετινή ελαιοπαραγωγή της Κρήτης, η οποία αναμένεται να σημειώσει περαιτέρω πτώση από το περυσινό ιστορικά χαμηλό των 52.000 τόνων. Όπως επισημαίνεται, αιτία αυτής της κατάστασης είναι η παρατεταμένη ανομβρία και οι καύσωνες που έπληξαν την περιοχή, προκαλώντας δραματική καταστροφή στα ελαιόδεντρα, με φαινόμενα μόνιμης μάρανσης και ξήρανσης ελαιώνων.

Η ελαιοκαλλιέργεια, που αποτελεί βασικό πυλώνα της οικονομίας και της απασχόλησης στην Κρήτη, βρίσκεται πλέον σε κρίσιμη κατάσταση. Οι ελαιοπαραγωγοί αντιμετωπίζουν δραματικές απώλειες και βρίσκονται σε μία δεινή οικονομική κατάσταση από μία περυσινή παραγωγή που σημείωσε πτώση πάνω από 40%. Επισημαίνεται ότι τόσο η περυσινή παραγωγή όσο και οι ζημιές του 2013/14 και 2016/17 δεν αποζημιώθηκαν λόγω του ισχύοντος Κανονισμού του ΕΛΓΑ, και συγκεκριμένα της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 4, που δεν καλύπτει ζημιές πριν το δέσιμο του καρπού.

Ο ΣΕΔΗΚ υπογραμμίζει ότι ο ισχύων Κανονισμός του ΕΛΓΑ στερείται επιστημονικής, λογικής και ηθικής βάσης και αιτείται τα εξής:

- Άμεση έναρξη των διαδικασιών χορήγησης αποζημιώσεων για τις φετινές ζημιές στην ελαιοπαραγωγή της Κρήτης, είτε μέσω τροποποίησης του Κανονισμού του ΕΛΓΑ, είτε μέσω πιστώσεων de minimis, είτε μέσω Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων.

- Τροποποίηση του Κανονισμού του ΕΛΓΑ ώστε να καλύπτει όλες τις ζημιές που προκαλούνται στην ελαιοπαραγωγή από ακραία και ασυνήθιστα καιρικά φαινόμενα, που δεν μπορούν να προληφθούν ή να αποτραπούν από τους παραγωγούς, με ειδική αναφορά στη σχετική τροποποίηση του άρθρου 6 παρ. 4 και την απάλειψη της πρόβλεψης του άρθρου 3 παρ. 8ε για χαρακτηρισμό ζημιών από καύσωνες μόνο εφόσον καταγράφονται θερμοκρασίες άνω των 40°C.

Παρακαλούμε για την άμεση εξέταση των αιτημάτων του ΣΕΔΗΚ και τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προστασία και στήριξη των ελαιοπαραγωγών της Κρήτης.

Επισυνάπτεται το σχετικό Υπόμνημα.

Οι αναφέροντες Βουλευτές

Αικατερίνη Σπυριδάκη

Εμμανουήλ Χνάρης



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Έδρα: Δήμος Ρεθύμνου – Λεωφ. Κουντουριώτη 80, Ρέθυμνο

ΤΗΛ: 28313 41301

Γραφείο Χανίων: Τζανακάκη και Ερωτοκρίτου 1, 73134 Χανιά

ΤΗΛ: (28210) 50800/1

E-mail: Ιστοσελίδα:

Επιστημονικός Σύμβουλος Δρ. Νίκος Μιχελάκης

Χανιά 6-11-2024 Αριθ. Πρ. 86

ΠΡΟΣ 1. Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2. Τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ

ΚΟΙΝ: 1 Βουλευτές και Ευρωβουλευτές Κρήτης.

2. Περιφέρεια, Αντιπεριφέρειες

3. ΠΕΔ Κρήτης και Δήμους Μέλη ΣΕΔΗΚ

4. Ελαιοουργικούς Συν/σμούς Κρήτης

ΕΛΠΕΣ ΤΟΥΣ

Θέμα: Αποζημιώσεις απωλειών ελαιοπαραγωγής από ανομβρία και καύσωνες

Κύρια Υπουργέ

Μετά το ιστορικό χαμηλό των 52.000 τόνων το οποίο σημείωσε η ελαιοπαραγωγή της Κρήτης την περσινή χρονιά, δυστυχώς έρχεται και δεύτερο, πιθανότατα χαμηλότερο από περσινό, κατά την τρέχουσα περίοδο.

Βασική αιτία και των ζημιών αυτών είναι η ασυνήθιστη **ανομβρία** και οι παρατεταμένοι **καύσωνες** που έπληξαν φέτος την Κρήτη κατά τις περιόδους της Άνοιξης και του Φθινοπώρου οι οποίες συμπίπτουν με τις πλέον ευαίσθητες για την ελαιοκαλλιέργεια φάσεις της άνθησης- καρποδεσης η πρώτη και της ελαίωσης του καρπού η δεύτερη.

Ο Σύνδεσμος Ελαιοκομικών Δήμων Κρήτης (ΣΕΔΗΚ) με το αρ.πρ. 53/24-7-2024 Υπόμνημα που έχει προ μηνών υποβάλλει στο Υπουργείο σας, σας εξέθεσε ήδη τα προβλήματα που έχουν ανακύψει στην ελαιοπαραγωγή του Νησιού, από τις ζημιές στην άνθηση – καρποδεση κατά την περασμένη Άνοιξη.

Ωστόσο, στην συνέχεια, λόγω των θερινών καυσώνων και της παρατεταμένης ανομβρίας του φετινού Φθινόπωρου, προκλήθηκε και νέα δραματική καταστροφή της ήδη χαμηλής ηρτημένης ελαιοπαραγωγής, αλλά και μόνιμη μάρανση και ξήρανση των ιδίων των ελαιοδέντρων αρκετών ελαιώνων του νησιού-η έκταση και ένταση των οποίων μπορεί να εκτιμηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και του ΕΛΓΑ

Μετά από αυτά το Δ.Σ. του ΣΕΔΗΚ κατά την συνεδρίαση του της 01-11-2024 αποφάσισε ομόφωνα όπως επαναφέρει το θέμα των δραματικών καταστροφών της φετινής ελαιοπαραγωγής του νησιού με την παράκληση όπως αυτή την φορά το εξετάσετε με την δέουσα προσοχή λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

1. Η ελαιοκαλλιέργεια στην Κρήτη, που αποτελούσε διαχρονικά έναν από τους βασικούς πυλώνες της οικονομίας και απασχόλησης του νησιού, με τα αλληπάλληλα ισχυρά πλήγματα που δέχεται τελευταία από ακραίες καιρικές συνθήκες, οδεύει ήδη σε μη αντιστρεπτή, κατάρρευση.

2. Οι απώλειες της τάξεως του 40% σε σχέση με τον μέσο όρο που προκλήθηκαν στην περσινή ελαιοπαραγωγή αλλά και οι απώλειες παρόμοιου ύψους που ήδη δέχεται η ερχόμενη ελαιοπαραγωγή λόγω συνθηκών ακραίας ανομβρίας και παρατεταμένων καυσώνων έχει φέρει σε δραματική κατάσταση μεγάλο μέρος των ελαιοπαραγωγών της Κρήτης

3. Οι ζημιές που προκλήθηκαν στην ελαιοπαραγωγή κατά την φετινή και περσινή Άνοιξη, όπως και οι παρόμοιες ζημιές του 2013/14 και 2016/17 για τις οποίες έγιναν σχετικά υπομνήματα, δεν αποζημιώθηκαν γιατί θεωρήθηκαν ως υπαγόμενες στις εξαιρέσεις του άρθρου 6, παρ.4. του Κανονισμού ΕΛΓΑ (Απ.157502/27-7-2011) σύμφωνα με το οποίο δεν

αποζημιώνονται «ζημιές που προξενούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια πριν από το δέσιμο του καρπού, εκτός του παγετού στα καρποφόρα δέντρα.»

4. Οι πρόσφατες καταστροφές που προκλήθηκαν κατά το τρέχον Φθινόπωρο και επομένως «μετά το δέσιμο του καρπού» από τους έντονους καύσωνες και την παρατεταμένη ανομβρία, από διάφορα δημοσιεύματα, διαφαίνεται ότι και πάλι θα υπαχθούν στις εξαιρέσεις του άρθρου 6 του Καν. ΕΛΓΑ (Απ.157502/27-7-2011) και θα θεωρηθούν ως μη αποζημιώσιμες.

Κύριε Υπουργέ και κύριε Πρόεδρε του ΕΛΓΑ

Μετά από αυτά, όπως και με παλαιότερα υπομνήματα του ΣΕΔΗΚ (αρ.πρ.34/15-07-2013, αρ.27/27-7-2020 και αρ. 53/24-7-2024) έχουμε τεκμηριώσει, οι προβλέψεις του Κανονισμού του ΕΛΓΑ για τις ελιές είναι φανερό ότι δεν έχουν ούτε **επιστημονική**, ούτε **λογική**, ούτε **ηθική** βάση.

Και δεν έχουν **επιστημονική βάση** γιατί δεν υπάρχει καμιά επιστημονική τεκμηρίωση ότι, τα άνθη ή και οι νεοδημιουργηθέντες μικροί καρποί, δεν αποτελούν μέρος και μάλιστα συστατικό της ερχόμενης παραγωγής και επομένως η καταστροφή τους από καιρικά αίτια ανομβρία ή και ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες, αποτελεί στάδιο που πρέπει να υπαχθεί στα αποζημιώσιμα αίτια!

Όμως δεν έχουν ούτε **λογική βάση** αφού ζημιές στα ίδια βλαστικά στάδια (προ της καρπόδεσης) όταν προκαλούνται από παγετό καλύπτονται ασφαλιστικά! Επομένως υπάρχει λογική αντίφαση ως προς την αξιολόγηση των αιτίων.

Αλλά δεν έχουν ούτε **ηθική βάση** όταν είναι γνωστό ότι οι ελαιοκαλλιεργητές που αποτελούν το 38% των εκμεταλλεύσεων της χώρας και με τις εισφορές που καταβάλλουν καλύπτουν ένα σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού του ΕΛΓΑ και σχεδόν ποτέ δεν τυγχάνουν αποζημιώσεων!

ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Με βάση τα προαναφερθέντα, είναι φανερό ότι πρέπει επιτέλους να δρομολογηθούν τα εξής:

(α) Άμεση έναρξη διαδικασιών χορήγησης αποζημιώσεων για τις ζημιές που προκλήθηκαν κατά φετινή ελαιοπαραγωγή της Κρήτης από ακραίες συνθήκες ανομβρίας και υψηλών θερμοκρασιών είτε με άμεση τροποποίηση του Κανονισμού ΕΛΓΑ, είτε από πιστώσεις «de minimis», η σε έσχατη περίπτωση από Κρατικές Οικονομικές Ενισχύσεις (ΠΣΕΑ).

(β) Τροποποίηση του Κανονισμού του ΕΛΓΑ ώστε να καλύπτει όλες τις ζημιές που μπορούν να προκληθούν στην ελαιοπαραγωγή από ακραία και ασυνήθιστα καιρικά αίτια τα οποία δεν μπορούν να προληφθούν ή αποτραπούν από τους παραγωγούς.

Ειδικότερα, για τις ζημιές από καύσωνες πρέπει να ισχύουν ότι και για τις ζημιές από παγετούς με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού στο άρθρο 6 παρ. 4 και απόλειψη από το άρθρο 3, παρ.8 ε, του χαρακτηρισμού ως ζημιών από καύσωνες εκείνων που συμβαίνουν «από καταγεγραμμένες θερμοκρασίες άνω 40°».

Για τα παραπάνω δεν υπάρχει καμιά επιστημονική τεκμηρίωση ότι ζημιές από καύσωνες συμβαίνουν μόνο υπό θερμοκρασίες άνω των 40°, αφού είναι γνωστό ότι ζημιές από αφυδάτωση ανθέων ή καρπών μπορούν να συμβούν και υπό χαμηλότερες θερμοκρασίες εάν αυτές συνοδεύονται από ξηρούς θερμούς ανέμους.